

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Admirandvm vindictae divinae theatrvm

Tympe, Matthäus

Monasterii Westphaliae, 1611

M.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51314](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51314)

POENAE CONSULENTIVM
Magos & aruspicas.

Accidit vt dum Constantinus Magnus à suscepta semel Christiana pietate nunquam deflexit ei omnia ex sententia euenirent, ita vt nullum vnquam fuerit felicius cuiusquam imperium, cui adeo diuina opitulata est gratia, vt duos immarissimos eisdemq; fortissimos tyrannos (Maxentium & Licinium) abstulerit, alterum occidentale, orientale alterum possidentem imperium, simulque barbaros quotquot insurrexerunt in ipsum; Romanum imperium perdomuerit, atque adeo cuncta ei prospera atque felicia & ex animi sententia contigerint. Cum vero sui ipsius, nescio qua incuria, prorsus oblitus, augurum responsa captare cœpisset, & perinde atq; non esset Deus in Israël misisset ad consulendum Beelzebub Deum Accaron, atq; velut Saul, cum abstulisset Magos & ariolos de terra, & interfecisset eos qui Pythones haberent in ventre, post modicum temporis spatium Pythonissam ipse cōsulens Dei vindictam in se cōcitauit, & cum aduersus aruspices atq; magos leges tulisset, ipse tamē de iisdē aruspibus cōsulendis ad præfectum vrbs scripsit, Dei patrociniū à se quo sustentabatur, auerit, & eius indignationē valde acerbā promeruit, vna cum imperio funditus periturus, nisi cito Christiano religionis remedio (baptismate)

R s. faci-

2.
vi. locum
de Temp.
violat;

Auitam su
perstitionē
aliqua ex
parte resu-
mit.
4. Reg. 1.
1. Reg. 28.

facinus expiasset. Delrius li. i. disc. mag. lib. i. c. 4. refert Principem qui præstigiatorum defenderat vix biennium supervixisse & florante ætate interiisse, nec quicquã illi postquam malæ causæ defensionem susceperat postea feliciter in gubernatione cessisse. Vult enim Deus Exod. 22. v. 18. ne quis præstigiatorum patiatur vivere.

2.
lib. 10.
Chron.

Inter cæteras causas cladis magnæ quam Flandri à Francis, cæsi anno 1302. acceperunt, memorat Meierus quod Flandrorum militiæ imperator Guido Iuliacus sortilegos ac necromanticos sibi adhibuit, & cæcæ monas adiuravit & consuluit. idem Meierus anno 1304. de Guidone ait: fama est deceptum fuisse à quodam Necromantico, à quo artem didicisset, qua ille pollicetur fore eum quandoque vellet, in quantum libet magno periculo inuisibilem. At incantatio nihil ei hic profuit ad vitæ salutem.

Ad veræ & æternæ mortis supplicium apud prime vitæ salus fuit.

3.
Aen. Silii
us in hist.
Boëm.

Vratislaus Lucensis dux Vratislaviæ conditor, bellum contra Gremozislaum Boëmæ ducem, nepotem suum, susceperat, ibi mulierem fuisse tradunt, quæ priuigno bellum petituro, Vratislaum in pugna casurum, maioremque populi partem cum eo interituro prædixit, posse tamen euadere iuramentum, si sibi pareret. adolescenti imperator facturum respondenti iussit vt primum qui obuius fieret, occideret, atque utraque au-

res abscessas in pera reconderet; mox gladio inter priores equi pedes cruce in terra facta & deosculata, fugam maturaret. Pugna in campo, cui Thutco nomen est, commissa, cæcio Vratislao, adolescens, qui nouerca paruerat, domum incolumis effugit, sed vxorem, quam valde amabat, interemptam reperit, carentem auribus, pectusque confosam, sic quas hosti amputauerat aures, coniugis suæ fuisse, stupens tristisq; cognouit, digna merces, inquit Delrius lib. 2. disquis. mag. quæst. 12. consultæ de victoria sagæ, fortassis & vxor venefica fuit, & se prælio immiscuit, vel genus hic malefici per imaginem lethalem in prælio exhibitam, dæmone interea domi miseram iisdem vulneribus multante.

Delrius disquis. mag. lib. 4. cap. 2. qu. 6. sect. 4. ait: Rostochij quidam pecuniam in quodam loco seposuit, cum autem eam postea inuenire tam cito non potuisset, fabrum conuenit, ab eoque petijt vt oculus furi exenteretur (per diuinationem diabolicam). Quo pacto statim ipse Dominus, qui fabri diabolica opera vsus est, oculum amisit. iusto Dei iudicio incidit in foueam quam fecit, & merito pertulit quod tam iniuste per artem pessimam malum alteri moliebatur.

Addit q. 7. ex chron. Scotorū de Nataloco Rege 30. illū ipsum à quo Rex cæsus ad diuinos mil.

4.
Nota quæ
periculo-
sum sit cõ-
sulere dæ-
monico,
las,

5.

Buchana-
nus lib. 4.
fol. 35.

Instituta
hæc erant
ingeniosissimè ad
hoc, ut miles
ad cogitationem
tollendi tyranni im-
pelleretur.

Consulens
magum fit
homicida.

4. Reg. 8.

missum, ut de victoria, de vita Regis ac regno eius percontaretur responsum à quadam amicum accepisse, Regem non diu victurum, nec periculum ei ab hoste sed à familiaribus instare. Cum ille vrgeret, à quo? animum, à te subiecit. ille mulierem exsecratus, cum domum rediret, subiit animum illa cogitatio, nec responsum celari posse, nec edere tutum esse, nec se pud Regem, hominem prauum & suo timore indulgentem, suspectum redderet. itaque tyrannus est tyrannum cum multorum gratia interficere quam cum grauissimo capitis proprio discrimine incolumem seruare. Statim in domum redijt, impetrato ad responsa dominorum expromenda secreto, cæso Rege duodecimum imperij annum ingresso, patriam seruitio, & se periculo exemit. Simile tyrannicidium in azaele Syro nobis S. scriptura supeditat.

*MAGI ET MALEFICI VEL HII
etiam familiares puniuntur.*

1.

NAhum (c. 3. v. 4.) inter præcipuas causas excidij Niniuæ memorat quod in ea Magi & malefici magni fierent.

2.

Eandem ob causam minatur Ierosolyma Michæas c. 5. v. 10, Propterea Cananæi deleti & pulsi sedibus suis. Deut. 18. v. 10. Nunquam

3.

1. Reg. 28.
v. 8.

id impune Regibus cessit; Saul non excidit regno nisi postquam Magiæ præsidia qualiter tunc (ait Blesensis) dum Pythonissam confu-

lit in montibus Galboë cum filiis meretur in-
 terfici. Sic Ochozias, qui ceciderat per can-
 cellos, dum de vitæ diuturnitate scrutatur vi-
 ta eius tanquam tela texenda succiditur. Ob
 maleficorū imitationem Manasses specimen
 fit, Regis calamitosissimi (4. Reg 21. & 25.)
 cuius peccatum etiam posterū luerunt, nec pa-
 cari Deus potuit loziæ pietate (4. Reg. 23.).
 Iezabelis veneficia nota, sed & præcipitatum
 de fenestra, laceratam à canibus.

4.
 4. Reg 1.
 v. 2.

5.

6.

7.

Zoroastrem (seu Cham) fulmen occidit
 Magiæ inuentorem. Plin. lib. 30. 1. lib. 11. c. 42.
 seu ab ipso dæmone igne succensus & concre-
 matus fuit, teste Clemente in lib Recognit.

8.

Leopoldum Austriæ ducem Frederici III.
 fratrem nimis familiarem Magis quidam nar-
 rant ita à spectro percussum fuisse vt paucis
 post diebus obierit. VVenceslaus Bohemiæ
 Rex summo in pretio voluptatis caussa zyto-
 nem & alios habuit, cui quæso principi cun-
 cta regni negotia infelicius cessere?

9.

Vltimis è gente Valasia Rex quàm inopi-
 nata & crudeli & inaudita nece de medio sub-
 latus fuit. memini me (ait Delrius) in lib. de
 gestis eius Lutetiæ excuso legere nullum apud
 eum in maiore gratia fuisse quam illū ipsum,
 qui his artibus instructus ad honores grassa-
 batur & regem suum his ipsis initiare cona-
 tus, fecisset, nisi horror præsentia dæmonum
 illum abegisset. De Ferrando Comite Flan-
 driæ, de Guilhelmo Iuliacensi, de Scotiæ re-
 gibus

10.

in lib. 6.
 disq. mag.
 Anacepha-
 lazosi.

gibus aliquot de multis alijs consule. dicitur mag. Delrij.

11.
Vide apud
Delrium
d. loco.

Simon Magus in aërem à dæmonibus sub-
latus præcipitatusq; fractis cruribus cum igno-
minia & dolore interiit.

12.

Apud Guilh. Tyrium li. 8. belli Sacri cum
duo Magi volentes machinas Christianorum
incantare, primi illis interfecti. apud Dübna
li. 23. hist. Bohem. Zyto nobilis ille præstigi-
tor ad extremum à diabolo, viuens, cum cor-
pore & anima de medio hominū fuit sublat.

13.

Ioan. Faustus famosus Magus his temporibus
in Germania tandem à cacodæmone lecto
tractus noctu & strāgulatus, in uersa in tergum
facie, domoq; tota concussa & pene eueria,
scribunt V Vierus Canur &c.

14.

15.
De quibus-
dam quib⁹
periculum
præsenta-
neum fuit
ne se ipsos
denarent

Phil. Camerarius li. operæ successiue c. 7.
ita scribit: Petierūt (à Ioan. Fausto quidam)
exhiberet illis vitē plenam uis maturis. Pe-
tabant propter alienū tempus anni (erat enim
circa brumam) hoc illum præstare nullo mo-
do posse. Assensit Faustus iam iā in mensa con-
spectum iri quod expeterent; sed hac condi-
tione ut omnes magno silentio immoti præ-
stolarentur, donec illos iuberet uas decerpe-
re, si secus facerent instare illis periculum ce-
pitis. Hoc cum se facturos promississent, moti
ludibrijs suis huic ebriæ turbæ, ita oculos &
sensus perstrinxit. ut illis tot uerū magni-
tudinis & succi plenæ in vite pulcherrima ap-
parent, quod ipsorum adessent. Rei traque
nou

nouitate cupidi, & ex crapula sitibúdi sumptis suis cultellis expectabant vt illos iuberet rescindere vuas. Tandem cum istos leuculos aliquandiu suspensos in ipsorum vanissimo errore tenuisset, subito in fumum abeunte vite cum suis vuis, conspecti sunt singuli tenentes loco vuæ quam vnusquisq; apprehendisse videbatur, futú nasum opposito supernè cultello: ita vt si quis immemor præcepti dati vuas secare voluisset, seipsum naso mutilasset.

MALEDICTIONEM SEV IMPRECATIONEM siue iustam siue iniustam ingentia mala secuta.

Elisaº Propheta iter habente in Bethel, inquit Regum historia, pueri parui egressi sunt de ciuitate & illudebant ei dicentes, ascende calue, ascende calue, qui cum respexisset maledixit eis in nomine Domini, egressi q; sunt duo vrsi de saltu, & lacerauerunt ex eis 42. pueros.

4. Reg. 2. 24.
Bethelicos
pueros 42.
SS ridetes
Elisaum
quod cal-
uus esset
immanes
vrsi lancia-
runt.
2.
Act. 13. 10.

Cum proconsul Sergius desideraret audire verbum Dei à Saulo & Barnaba resistebat illis, inquit B. Lucas, Elymas Magus querens auertere proconsulem à fide. Saulus autem qui & Paulus repletus Spiritu sancto intuens in eum dixit, O plene omni dolo & fallacia fili Diaboli, inimice omnis iustitiæ, non desinis subuertere vias domini rectas. Et nunc ecce manus Domini super te, & eris cæcus, non videns solem vsque ad

ad tempus. Et confestim cecidit in eum tenebrae & tenebrae, & circuiens querebat qui ei manum daret, &c.

3.
Prolixheq
ex S. Aug.
Bredenb
li. 4. c. 13.
vide in lo
co de im
pijs in pa
rentes ex
emp. 2.

vi. exempl.
2. loci de fe
storu viol.

4.
lib. 3. dial.
ca. 15.
Nemini ex
ira maledi
cendum
1 Cor. 6. 10
maledici
(iniuste)

Aug de ciu. Dei lib. 22. c. 8. Decem quidem fratres fuerunt ait, quorum septem sunt neres, tres sceminae de Cesarea Cappadociae horum ciuium non ignobiles maledicto mariti (recenti patris eorum obitu destituta) quiniuriam sibi ab eis factam acerbissime tali poena sunt diuinitus coerciti vt horribiter quateretur omnes tremore membrorum in qua scedissima specie oculos suorum cuium non ferentes quaquaversum cuique irsum est, toto penè vulgabantur orbe Romano. Ex his etiam ad nos venerunt duo, frater & soror, Paulus & Palladia, multis alijs locumiseria diffamante iam cogniti. Deinde frater narrat quemadmodum ambo ad memoriam S. Stephani martyris à tremore liberati sunt toto populo spectante, & maximo clamore Deo & martyri gratias agente. Præmittit autem se arbitrari nullum esse Hipponensem qui hoc non vel viderit vel didicerit, nullum qui obliuisci vlla ratione potuerit.

Refert S. Gregor. de seruo Dei Florentino tanta sanctitate prædito vt ei vsus in omnibus pareret, quod cum hunc vsus quatuor monachi è vicino monasterio, eius sanctitatis inuidentes per insidias occidissent, Florentius fratrum malitiam magis quam vestram tem deplorauerit. Quem, ait Greg. Venerabilis

dus vir Euthicius ad se deductum consolari
 studuit, sed idem vir domini coram eo dolo-
 ris magni stimulis accensus imprecatus est di-
 cens: Spero in omnipotenti Deo, quia in hac
 vita ante oculos hominum ex malitia sua vin-
 dictam recipient, qui nihil se lædentem vr-
 sum meum occiderunt. Cuius vocem proti-
 nus ultio diuina secuta est. Nam quatuor mo-
 nachī qui eundem vrsū occiderant, statim
 elephantino morbo percussi sunt, vt mem-
 bris putrescentibus interirent. Quod factum
 vir dei Florentius vehementer expauit, seque
 ita fratribus maledixisse pertimuit. Omni e-
 nim vitæ suæ tempore flebat, quia exauditus
 fuerat, se crudelem in eorum morte clamabat
 homicidam. Quod idcirco omnipotentem
 Deū fecisse credimus, ne vir miræ simplicita-
 tis quantolibet dolore commotus intorque-
 re vltra præsumeret iaculum maledictionis.

Ioannes Aretinus Archipresbyter in vita
 S. Zenobij Episcopi Florentini: Filij, ait, duo
 equo indulgentius (delicatissime) educati ma-
 trem (pluribus verberibus enormiter) verbe-
 rarant. Quod scelus illa execrata genibus pro-
 cumbens & terram manibus pullans furias in-
 fernales in vindictam (in rabiem filiorum) in-
 uocauit. Exaudita est, mox iuuenes à dæmo-
 nibus obsessi veluti rabidi canes mordaciter
 inuicem sua membra corrodunt. Catenis vin-
 ciuntur, mater misericordia amota, licet pa-
 gana, refugit ad S. Zenobium, qui in basilica

S Salua-

regnū Dei
 non possi-
 debant.
 vi. Greg. li.
 1. dial. c. 20
 Cæsar. li. 3.
 mirac.
 c. 12. & 26.

§.
 Sur. 25.
 Maij. to 3.
 Delr. disq.
 mag. lib. 3.
 p. 1. q. 7 l. 1.

Saluatoris cum per duas horas coram vexillo
S. crucis pro filiorum salute orasset, signo cruce
dæmones fugauit. Qui sanitatem con-
cuti vna cum matre totaque familia sunt be-
ptizati.

6. Id: Mater, cum filio febribus laboranti
quadragies vna nocte poculum porrexisset,
pueroque adhuc potum petenti irata dixisset
vna cum hoc diabolus bibe, puer statim
dæmone possidetur qui tam crudeliter eum
exagitauit, vt vix vllis vinculis constringi re-
medio nullo liberari posset, donec tandem
ad S. Zenobij monumentum deportatus est.
Simili imprecatione parentum nostro sa-
culo multi alij in potestatem dæmonis de-
uenere, vt celebris illa dæmoniaca Laudu-
nensis in Gallia anno 1566. liberata: & Mon-
tensis in Hannonia anno 1584.

7.
8.
9. **Cap. 10.** Hadrianus Iunius in historia Bataua
commemorat Hollandiæ comitissam anno
Domini 1276. ex imprecatione mulieris
mendicæ vno partu edidisse 364. liberos
osque omnes in vna pelui quia vivebant, sa-
cris baptismi aquis ablutos. Nam cum Co-
mitissa mendicæ gemellos gestanti temere
obijceret quod alterum ex adulterio conce-
pisset, illa mox imprecata ei est vt vno par-
tu tot liberos effunderet quot sunt dies in
anno.

10. **Imprecatio iniusta** In magno speculo exemplorum dist. 20.
ex. 27. Legitur hoc exemplum quod accidit
in dice-

in dioecesi Moguntina. Sacerdos quidam, Ec-
 clesie pastor, acriter inuectus est in calceos
 rostratos, in publica diei festi concione. id
 moleste ferens futor quidam imprecatus est
 coram alijs vulgari idiomate concionatori e-
 pilepsiam vel morbum comitalem in capitis
 coronam, & mox indignabundus se ex templo
 proripuit. Verum quia plerunq; recidunt in
 suos maledicta magistros, ecce in reditu ad
 suos obuium habuit virum statura procerum,
 aspectu terribilem, qui eum per capillos arre-
 ptum tanta vi deiecit in terram vt auulsam v-
 na cum pelle capitis comam manu retinuerit.
 Cumq; per horam integram maledicus om-
 ni sensu destitutus humi iacuisset, tandem a
 quibusdam eiusdem concionis auditoribus in
 suas ædes deductus est, & menti restitutus
 causam rei gestæ illis ingenuè aperuit.

refunditur
 (recidit)
 in suum au-
 ctorem, spi-
 ritualiter
 semper
 (1. Cor. 6)
 sapet etiã
 corporali-
 ter.

Insaniebat (inquit Bencius & post ipsum
 Bonifacius) Vercellis in Italia Anno 1586.
 quidam iuuenis amore alexæ & ludi: quo-
 dam die vespere cum haberet domi collu-
 fores, orta est, vt sæpe fit, inter eos conten-
 tio. Cum hic peierans audacius veluti liti
 finiendæ, ne viam, inquit, inuadat in me
 malus dæmon ni hoc ita se habet. Visus ie-
 cisse fulmen eodem vestigio temporis to-
 tum cubiculum intremuit, & tetra vm-
 bra ante oculos videntum oberrans cir-
 cum parietes apparuit, metu ille exanima-

II.
 Cæsareus
 li. 2. vitæ S.
 Engelberti
 Colō. c. 14.
 apud Sur.
 mēse Nou.
 refert quæ
 dā ig. mar-
 tyrem mā-
 ledicū, sibi
 insaniã es-
 se impre-
 catum, &c.

tus in terram cadit, vbi primum ad se rediit, multo magis pauidus & vecors conscientia veniam à Deo eiusq; matre suppliciter petit, votoq; se obstringit curandi sacri in proximum diem B. Nicolai Tolentinatis pedestrisq; itineris religionis causa ad Varalli montem suscipiendi. Nihilo secius fuliginosa volurat effigies circum cubiculum, & lucernam conatur extinguere, at socij terribili spectato crucem ligneam quacunq; ferretur opponere. ab hora altera noctis ad diluculum vix formidolosâ duravit pugna: ita aleatores, renouantes subinde oleo infuso ne deficeret lumen, æquauerunt nocti in lucemq; tulerunt nō ludum sed timorem, tum vero audito matutino signo angelicæ salutationis nocturnum monstrum quod caua sub imagine omnes terruerat inimico offensum sono procul nebulis obscurum in suas tenebras recessit, consternatorum magis oculos quam animos relinquens. ad nos (Patres Soc. Iesu) illico iuuenis exanguis & attonitus, nec satis securus visus sibi, non ante miseram mentem meam quam peccatorum vinculis absolui. Hæc Bencius.

12.
Bencius in
annal. col.
leg. Angu-
en. Prouin-
ciæ Lusita-
niæ. Bonif.
li. 4. c. 9.

Idem, aleator quidam miles, ait, male cedente ludo crumenam verterat, quam iacturam vbi persensit, ad diras conuersus cacodæmonem contentissima voce insanus appellat, & ad socios, num quis quid ad principem Satanam? vocatus ille adfuit truci (videlicet ipsi soli

soli visus) aspectu. Tum excussa homini audacia, consternatus enim subito ac pene exanimis cadit. Sistit deinde se prope sacerdoti Soc. Iesu, trepidans confitetur. Monstrum in praesens concedit, rursus redeunti domum se offert, manus iniecitans, suamq; se praedam dicitas in infernum carcerem abducatum. Enimvero ille contromiscere, quibusque potest vocibus Dei matrem inuocare, perducitur interea a comitibus in sacellum Virginis, superioris anni inclytum miraculo, vbi rursus cum repentinacorruiisset formidine iterat confessionem atq; omni tandem periculo liberatus ipse sibi exemplum ad morum & vitæ emendationem fuit.

Quidam Hispanus (scribit Delrius) saepe à me visus in Belgio Capitaneus Brauo vocabatur, deditus supra modum alex, & in ludo dirasiacere in se iuxta atque alios pronus, quadam die cū damnosi semper numeri, lucrum iactu quærenti, subsilirent, ira efferuescens in caput suum dirissima precabatur, & subito coram multis qui aderant, ab inuisa manu ad tabulatum vsque sublatus post aliquot tempus mortuo quam viuo facie similior in solum deponitur, lurorem cadauerosum toto post vitæ tempore retinens.

In Silesia, inquit idem, quidam nobilis cum inuitasset conuiuas, & hora conuiuiam instante & apparatu facto spe frustratus esset, excusantibus se conuiuis cur non cōparerent,

S 3 pro-

13.

disq. mag.
lib. 3. p. 1.
q. 7. sec. 1.

14.

ibid.

Proculus prorupit iratus in hæc verba: veniant igitur
bio non ex omnes dæmones, si nullus hominum mecum
animo sed esse potest. His dictis domo egreditur in
ore tenus templum, vbi pastor Ecclesiæ concionem ha-
solum pro bebat, & vt iracundiam concoquat aulcitate
rupit in aliquandiu, dum vero in templo moratur vo-
hæc verba. niunt equites in aream domus magni & nigri
Vita teme & iubent seruum domus vt dominum suum
rarias Dei & iubent seruum domus vt dominum suum
appellat. Or aduocet, eiq; significet adesse hospites. Seruus
nes etiam consternatus abit in templum & indicat hæc
non ex cor domino suo: qui nescius consilij pastorem con-
de & volū sultit, Pastor abrumpens concionem hoc con-
sate, vere silium dat vt tota familia domo exeat, quod
inuocandi cum fieret & famuli ac ancillæ properarent,
proceden- forte obliti infantem in cunis iacetem & dor-
tes, mientem secum non auferunt. Dæmones in-
 cipiunt comessari, & vociferari, prospicereq;
 per fenestras formis vrsorum, luporū, fellum
 & hominum, & monstrare pocula vino reple-
 ta, assaturas & pisces. Hæc vicini, nobilis, pa-
 stor, & alij cum viderent, ah, inquit pater, v-
 bi infans meus? vix cum hæc dixisset, vnus ex
 dæmonibus vlnis suis infantem ad fenestras
 gestat, quasi monstraturus parentibus. No-
 bilis prorsus consternatus & sollicitus dein-
 columitate infantis, fidum habens seruum,
 quem interrogat, quæso tu dic quid agam?
 Seruus, Domine, inquit, commendabo & co-
 mittam vitam meam Deo meo, & in nomine
 Domini ingrediar, & vt infantem auferam
 auxilio & beneficio Dei videbo. Bene, inquit,
 nobis.

nobilis, Deus tecum sit, & iuuet te, animumq; tibi confirmet. Seruus accepta benedictione à Pastore & (a) reliquis ingreditur, & ante cōclauē in quo erant dæmones congregati, procidit in genua, & se Deo commendat, & hoc animo aperit ianuam, & videt dæmones horribili specie sedentes, stantes, obambulantes, serpentes, & vno impetu accurrentes ad se & vociferantes: Hui, hui tu quid hic? ille sudans & tamen diuinitus confirmatus alloquitur dæmonem, qui infantem gestabat. Tu, inquit, mihi infantem trade. Nequaquam, respondit iste, iam meus iste est infans, dic domino tuo vt veniat & accipiat infantem. Cui seruus, Ego fungor iam officio meæ vocationis, in qua me Deus collocavit, & scio quidquid in hoc officio facio id Deo gratum esse, quare ratione mei officij, & auxilio, nomine & virtute Iesu Christi aufero abs te infantem & patri eius restituo, atque ita ipse apprehendit infantem & brachijs suis amplexus est. isti nihil aliud respondent, nisi vociferantes. Hui nebulo, hui nebulo, relinque infantem, relinque alioqui te discerpemus. ille nihil curans minas diabolicas abiit incolumis, & incolumem infantem patri nobili reddidit. Dæmones postea aliquot diebus elapsis euauerunt, vt in ædes denuo migrare tota familia nobilis potuerit.

Graues pœnæ inconsulti dicti.

Verbum, Reliquis, putat Delirius esse cōmentum Lutherani hominis.

15.

Ex annuis
litis Soc.
Iesu in hist.
collegij A.
ventonen-
sis, manua-
le Sodalit.
pag. 479.

Nobilis adolescens cum cœlo tonante
ceos indueret & cacodæmoni alterum qui
angustior esset, deuouisset, audita verba lo-
sit, fulmen enim maxima vi in pedem incidit,
calceumque exiit, & qua vi deciderat eadem
dimidiatum calceum carpentorum detulit
ad Energumenum, quem, ut vidit, benè habere
inquit, reliquus calceus meus erit. Disce non
euocandam tam facilem ad inferenda ore to-
nus optata supplicia hostem.

16.

lib. 11.

Cæsarius scribit mulierculam quæ se dæ-
moni addicebat à dæmone sublatam in altum
nusquam comparuisse.

17.

lib. 3 For-
micarij,

Ioan. Niderius: Tempore, ait, quo in vni-
uersitate Coloniensi. S. Theologia studio ad-
scriptus fui, quædam virgo 15, vel 16. a. n. orum,
moribus secundum sæculum satis composita,
in domo cuiusdam suæ consanguineæ nutri-
batur extra domum parentum. Cumq; cognata
suæ scyphum satis vilem terreum à casu
fregisset, cognata ira replebatur in lapsus ne-
gligentiam & in ream virginem. Quæ virgo
tanto hoc molestius tulit quanto vasculum
vilius exitit. in iram ergo commota virgo,
hora sumendi cibum nec comedere, nec ad
mensam præ ira se præsentare voluit, cuius
cognata ait: oportet ut comedas. at virgo ap-
ud se (ut mihi postea & exorcistæ retulit suo)
huiusmodi verba submurmurando dice-
bat: si me oportet edere, in nomine diaboli fi-
at, sic mensam accessit, benedictionem men-
sæ,

Imprecatio.

sa, quàm bene sciebat, dicere neglexit, & in primo morcello, vt putabat, muscam ori illa- tam sensit: quam cum nulla arte eijcere vale- ret, deglutiuit, & immediatè obfessa fuit, sem- per tamen vsu[m] rationis bonum habuit, licet saepe satis vexaretur à dæmone. Cum autem in domum parentum cum magna mœstitia reduceretur, & diutissime nullus reperiretur qui liberare posset: tandem quidam frater nostri ordinis nūc Magister Gotsfridus Schlus- sel S. Theologiæ professor calamitati paren- tum & puellæ compatiens, se in eius exorcisa- tione intromisit, pacto tali præuio: vt si libe- raretur nihil terreni exorcistæ daretur, sed puella in castitate solita si vellet liberè & non in matrimonio de cætero Deo militaret. Le- git igitur Pater præfatus Missam, obtulit ob- fessa oblationem consuetam, in eadem adfuit per totam, & in nullo vexari videbatur. Fini- toq; officio post satis diutinum exorcismi ac- tum membris omnibus virginæ corporis pene præcontusis exijt dæmon, & ita virgo deinceps Domino in castitate seruiuit.

Paulo ante idem Niderius de quodam in- signi maleficarum iudice, Petro ait: aduenien- te nocte Petrus (in castro Blanckenburg) se benedicendo crucis signo cubitum iuit. sed nocte omnino surgere proposuit ad scriben- das quasdam necessarias epistolas, vt mane re- cedere à loco valeret. Euigilans igitur intem- pesta nocte sibi videbatur, ex inopinato quod

S 5 dies

Prætermis-
sa mensæ
benedictio
ex ira iudicis
& contemp-
tu.

Pœna.

Liberatio
mediante
Missæ obla-
tione, Pro-
posito vir-
ginitatis &
exorcismo

18.

vi Deliri-
um lib. 3.
disq. mag.
p. 1. q. 7. l. 1.

Nota quã
noxia Cru-
cis consig-
natio ne-
glecta Pe-
tro fuerit.

dies adesset, luce deceptus fictitia, de qua in se iratus, quia ut putabat noctem neglexerat, non se ut debuit, muniendo more solito, vestimentis induit, per gradus altos verius locum ubi pugilarem habuit descendit, & locum clausum reperit. De quo maiore irato ardescens, cum murmure per gradus quos descendit versus lectum iterato scandebat, mittendo vnicam ex indignatione maledictionem per verbum satis breue, ac si diceret in nomine Diaboli. Et ecce statim in tenebris densissimis Petrus proiectus est in proceps per graduum prædictorum passus adeo grauitur ut famulus qui desubter schalam dormiebat excitaretur, & exiens quid adisset conspicerere volens, dominum suum Petrum accenso lumine solum in terra primum rationis vsu iacentem, & collisum per omnia membra sanguinem plurimum e corpore emittentem, reperit. Subdit, post aliquod tempus confessione rei vnus comperit quatuor maleficos cum vna malefica sic Petrum gradibus deiecisse.

19. Mulier fuit annos nata 52. è quibus 44. exiit à diabolo obsessa. Nam cum 8. ætatis annum ageret male precata ei mater est, atque inde in dæmonis potestatem tradita. Nihilominus ubi adoleuit nuptui data est, atque è duobus deinceps viris liberos tricenos ternos suscepit, semel enixa quatuor infantes, bistres, quater gemellos, singulos alios singulis paribus.

Historia e-
nergume-
na à malo
dæmone
Embricæ fe-
sto S. Aug.
die liberatæ
an. 1597. de

scripta à P.
Petro Ro-
senbaum.

tibus, ex quibus 9. adhuc supersunt. Hoc illi
vero Deus beneficij dedit, vt nunquam dum
vterum ferret mali quicquam à dæmone pa-
teretur, quem vt eijceret remedium quæsiuit
sæpe, sed non valuit, præterquam quod sacris
carminibus coactus à sacerdote aliquando est
vt ad certum temporis spatium relicto reli-
quo corpore, pedi tantum insideret. Vir eius
quem nunc habet, non ferens horribilem tot
annorum vxoris vexationem tãdem ex Hol-
landia (ibi enim años aliquot in Romano op-
pido vixit) sibi ad aliquem Catholicũ locum
ducendam putauit, si forte aliquid opis affli-
ctæ afferri posset. Itaq; 26. Augusti Embricam
venit, cui cum appropinquaret, tum dæmon
furere, & nullo modo progredi velle cœpit,
vt multo viri labore vix tandem ad portas
pertraheretur. Postridie cum stipem, compi-
ta obiens, illa peteret in viduæ cuiusdam do-
mum ingressa, vbi mox à dæmone agitari cœ-
pit, qua re familia pculsa, illico domũ nostrã
mittitur, qui nostrũ aliquem euocet. Interea
mira ille garrire, & mulierẽ horribiliter tor-
quere, vix vt duo aut tres abiectã humi possẽt
erigere, cumq; eũ adolescens Sodalis ad motis
reliquijs cõpescere vellet, Tu, inquit, nihil ef-
ficies, sed illi qui post templũ habitant, quos
etiam venientes prænunciabat. post eorum ad-
uentum simul ac mulier ad se redijt, prouolu-
ta ad eorum pedes summa fiduciæ significa-
tiõne rogauit opem sibi ferrent; quam solati
iussit

iusserunt postridie in tempore ad templum
 præsto esse. dum autem nostri dæmonem
 crepant inter alia dicebat. vtinam milites
 cultros & ficas eo eniti liceret quo vos per-
 nictis. interea nostri rem precibus & p-
 tentijs Deo commendarunt. Postero die mo-
 ne idem adolescens ad hospitium scaminæ
 am adducturus vt venit, iam fugam nequam
 parasse comperit, & diu qualitatam mulierem
 cum tota ciuitate discurrisset ægre inuenit, &
 magna difficultate ad forū perduxit. ibi tum
 prope scholam dæmon eam terræ tanta vi
 figere, vt multorum ope propelli vix possit.
 post horam ex tam propinquo loco in sac-
 lum nostrum pertracta clamore & mugitu
 omnia compleuit. Tum ad sedem confessionis
 R. P. Rector cum eam admoueri iussisset,
 confessionem ab ea inuito dæmone expressit,
 at vbi absolueret eam voluit, omni vi ille re-
 stitit, sed frustra, nisus est, inde sacrum, & po-
 stea exorcismi adhibiti, quibus ad medium
 decimæ nullo cum effectu insudatum est. In-
 diosorum sacro absoluto reducta iterum ea
 in templum, nouum sacrum & noui exorcis-
 mi suscepti, orantibus interim intente pro
 miseræ salute sodalibus B. Virginis, & alia
 piorum multitudine circumfusa, ita inter ho-
 ram 11. & 12. vi precum urgente diabolus vo-
 ciferari & mulierem ita grauitate exagitare
 coepit vt qui aderant contremiscent. Mi-
 rum erat tum videre quas partes occuparet

dæmon, eas aut agitari aut nigris maculis infici, quarum duæ teterrimæ in lingua subinde apparebant. Verum cum particula ossis S. Elisabethæ Vngaricæ pede admovebatur clarissimè cernebamus ut nequam spiritus inde sub cute se mouens velut mus aliquis vsq; ad caput ascenderet. in eo igitur extremo exorcismo cum grauissime torqueretur, ore, manibus, pedibusque mulieris, furens arreptum sacrum cereum momento in frustra discerpsit, & vnguibus in faciem miseræ conuersis, eam, nisi constrictus fuisset, totam deformaturus fuisse videbatur. Cum inde omnes acrius veniam à Deo postularent, nulla amplius in fœmina commotæ mentis & obsessi corporis vestigia apparuere. Cum tamen adhuc incerti de liberatione essemus, à prandio sacerdos iterum eam exorcizare aggressus, cum diu nequicquam laborasset & illa se liberatam satis ostenderet, egimus Deo gratias & illam dimissimus, quæ postridie nihil interea mali experta deuote in sacello communicauit. Sed magnopere debilitata, exortis etiam in corpore pustulis, & ijs partibus quas dæmon agitauerat grauius afflictis aliquamdiu, sed integra cum mente, decubuit & confirmari nunc ex dolore cœpit. Gesta sunt hæc in sacello D. Georgij in æde S. Martini spectate omni populo, catholicis simul ac hereticis, qui omnes nõ semel à sacerdote nostro admoniti inter exorcismos supplices à Deo opem miseræ postularunt.

SVP-

Ex lib. R. *SVPPPLICIA ET POENAE* 297
 P. Ioan. Bo. *bus unigena Dei filius in suam genitricem*
 nifacij de *& parentem sacrosanctam Mariam impia-*
 D. Virgin. *atrociam, nefariamq; vel dicta vel fa-*
 Marię vita *Et a vindicauit.*
 & miracu-
 lis.

1. **D**Eportantibus Dei matris incluzant
 Damasc. o- tuum corpus Apostolis, historia pro
 rat. de dor dunt Hebręum quendam diaboli furore ten
 mitione tro sanctissimo impias & sacrilegas manus
 virg. Sime ferre conātem brachia & manus amissile, cum
 on Metaph vero agnito desletoq; scelere, virginali tabe
 orat. de or naculo armarioq; cęlesti defecta mēbra
 tu educat plex admouisset ad pristinam tum sanitatem
 & decessu tum integritatem rediisse, fortemq; eandem
 Marię. & mitem virgineam manum persensisse.
 S. Aug.

2. Vir quidam opibus & nobilitate prestantis
 sua vero sorte non contentus, in villam Chris-
 S. Domno- sti matris cultui dedicatam atq; deuotam, cui
 li Episcopi Domnolus pręerat, præclarus antistes, furem
 Cænona- ter inuaserat, & eam tibi cum summa Ecclesię
 nensis. de pernicie ac ciuium offensione vendicauit. Se
 vit. Sancti crilegum hunc tyrannū Domnolus, vt respice
 Mar. sceret, sibi caueret, & ad frugem se recipere,
 admonerat, vt nihil agi videt, ad Deum se co-
 uertit orandum vt que diuinum suum nomen
 ostenderet, exorauit. nefariamq; hominis ar-
 daciā accusat, qui bona olim ad expiatio-
 nem animarum Ecclesię à fidelibus donata,
 & tributa, & rapere ausus esset, & reddere ap-
 pellatus rogatusq; reueneret. Interim sacrilega

legus diuina animaduersione febrem patitur, cuius vi atque æstu sine vlla intermissione jactatur. Nihilò sanior effectus ablata retinet, neque fertilis villæ possessione cedit. Cumq; febris arderet, & lecto affixus teneretur, nocte quadam præpotentis Dei matrem cuius res & bona vsurpauerat, irruentem vidit, quæ ferreo malleo, quem gerebat, pertinacis reguli frontem vulnerauit. ille nimio terrore concussus confestim ad S. Episcopum misit, qui rogarent, vt quæcunque ex rebus diuæ Mariæ, Dei sanctisque Geruasio ac Protasio dicatis ablata essent, cum fœnore & incremento reciperet, se reddere velle quamprimum. Neque tamen prius conuuluit quam præsens Domnolus, quæ erepta essent, conduplicata recuperans pro ægro tante preces effudit. Sed vulneris tamen in fronte accepti ad rei memoriam eruditio nemq; multorum quo ad diues ille vixit, impressa vestigia remanserunt.

Abbas Cyriacus, qui & Lauræ Calomonis Presbyter eximie sanctitatis fuit, sibi aliquando mulierem decora facie præditam & purpura indutam in quiete visam scribit, quæ sacrosancta DEI mater erat, vt euentus ipse monstrauit. Cælestis reginæ latus duo viri cingebant, quorum visenda species erat, & aspectus honorandus ex quibus alter Euangelista ille fuit Mariæ longecla-

3.
Ioannes
Moscus
Euiratus
in prato
spirituali
c. 46.
Bredenb.
lib. 2. c. 100.

longe charissimus, cui Christus ex illa, in qua
 pendit cruce Virginem virgini commenda-
 davit, alter gloriosus ille Baptista lucis hostis
 veri præcursor & nuncius. Abbas cubiculo
 gressus foris stantem orat, obsecratque
 param, ut illud humile tectum sua præsentis
 vultuque dignetur, quod idem postulat
 Virgine morante & in eodem veltigio
 stante Cyriacus iterabat. Afflictanti se Cyri-
 co, & cur introgredi noller modestè & ven-
 cundè quærenti, meus, inquit, hostis est
 etiam, & ut intrem efflagitas? Quibus ita
 sponsis mater alma discessit, ut & comites,
 que amplius quæ tristes consolatur, apparet
 Cyriacus hæsitat, circumspectat, animi
 det, quisnam ille esset Virginis hostis, aut
 lateret, & quia solus ipse habitabat in cella
 metuere ac vereri, ne quid sceleris in Deo-
 ram admisisset, cuius sibi ipse conscius nob-
 set; etenim quæ peccauimus non omnia con-
 perta sunt nobis, dæmone fallente, erro-
 rumq; vel memoriam euellente, vel intelligen-
 tiam obscurante; accedit cæcus ille nobis
 mor, cuius causa nobis ipsi parcimus atque
 indulgemus, neq; conscientia sinus & latebra
 anxie perscrutamur. Sed tamen Cyriacus
 sui & censor & explorator esset egregius, cum
 totius vitæ dicta, facta, cogitataq; recoleret,
 pueritiam recordatus vltimam inde vltimam
 petens nihil inueniret de vlllo Virginis hoste
 recepto, sanctissimæq; matris reprehensio-
 nis

animo hæreret infixâ, quæ causam non habere non poterat, in grauissimos luctus incidit, & maximo mœrore consenuit, eum vt aliqua ex parte leniret librû sumpsit in manus quem Isychius Hierosolymæ Presbyter commo-
 darat. Et cum fortè codicem euoluisset, duos impij detestandiq; Nestorij libros in fine vidit assutos statimq; velut dispulsa nube lumen ipsum veritatis aspexit, sibiq; persuasit Virginis sermonem ex superiori ostensione de Nestorio esse interpretandum, qui sacrosanctæ Virginis hostis fuisset acerrimus. itaq; vadit, & librum illi ipsi à quo precario acceperat bona fide restituit & à se hospitem illum repulit, qui Mariæ integerrimæ Virginis & felicissimæ matris hostis erat capitalis. Ecce tibi, inquit, librum, Isychi, librum reddo tuum, ex quo multo plus detrimenti quam vtilitatis accepi, remq; omnem ordine exposuit. Isychius quasi è graui somno experrectus, virginisq; pio studio & amore succensus duos illos nefarij Nestorij libros, voluminis appendicem, ex codice sustulit, in flammâq; conijciens, non committam, inquit, vt apud me sit præpotentis Dei matris & sempiternæ Virginis inimicus. Arguitur à virgine, qui imprudenter, quanto grauiores pœnas daret, qui scienter teterrimum illum Deiparæ aduersarium tecti communionem dignaretur? &c.

Maius est quod idem Euiratus Heliopoli, quæ Phœnicis est ciuitas, narrat accidisse illi

T histro. Mariani.

4.

Cap. 47.
 Caus. li. 5.
 c. 20. operis

4.

Bredenb.
lib. 2. ca. 13.
Delr. disq.
mag. lib. 3.
p. 1. q. 7. f. 1.

Deterius
blasphem.
mat.

Vt truncus
inutilis ia-
cet.

histrioni nomine Gaiano, qui in publico
theatro sanctam Dei summi parentem vitu-
rare & hoc se parricidio inquinare nō tim-
Huic se mater clemētissima ea forma qua di-
gito demonstrari posset, ostendit, verbis
lenissimis audaciam reprehendens, qua in-
inquit, de te malè merita hanc gratiam ac-
pio? Quæ causa est cur me in tanta populis
quentia lacestas? ille post hanc obiurgationem
amoris & benevolentiae plenam multo im-
pudentius linguæ fræna laxavit, virginem
purissimam grauioribus est conuitijs infec-
tus. Homuncioni procacissimo Virgo & ma-
ter rursus apparuit, utque sibi cauere illi
monuit; Noli, ait, noli animam periclitari-
am, noli te ipse pessumdare; ille (prò ne-
pergit ac perseuerat offendere Virginem
in publico spectaculo proteruitatem contra
sacrosanctam cæli Reginam multo pèram
insistit ostendere. Maria dulcissima tertio
Comædo infami demonstrans, illas easdem
preces & admonitiones repetebat. Cū se
corrigeret ludio deformissimus, sed magis
magisq; in amentia persisteret, dormienti
ridie diuina mater obrepit, nihilque dicen-
turpissimi Aesopi manus ac pedes digito con-
signauit, ductaq; in orbem linea recessit. Ce-
janus euigilans manibus ac pedibus se reperit
esse truncatū, acceptoq; supplicio tandem
quando resipiscens & pœnā & culpā omnibus
explanabat, itinera Virginis, preces & motus

commemorabat, multoq; mitiores se pœnas
perpeti quàm quas scelerum grauitas & animi
peruicacia poscebat, supplex fatebatur.

Affine est quod Nicephoro narratur au-
thore de quibusdam verbo duntaxat & nomi-
ne Christianis, cum in caupona cum iocis &
ludo compotassent, non se satis lepidos & in-
ridiculis iaciendis facetos visum iri putarunt,
nisi inter pocula puritatis, sobrietatis, & vir-
tutum omnium matrem, præceptricemque
Mariam dictis impiè nefarieque lacefferent,
seque vicissim ad Deiparæ iniurias & conuitia
prouocarent. Non tulit matris suæ contume-
lias vltor Deus ac scelerum vindex opportu-
nus, siquidem nefariæ horrendæq; illius jo-
cationis authores potenter arripuit, oppres-
sit, ac perculit, & cum ipsis, vt dicitur, vesti-
mentis detrussit in inferos. ipse autem cau-
po, illiusque vinariæ tabernæ Dominus, ad
quam perditissimi illi ganeones lurcones-
que conuenerant, non euasit impunitus, li-
cet enim lingua nihil admiserat, tamen disti-
mulationis, accusabilisque patientiæ pœnas
dedit atroces. Ei namque non multo post
nocte quiescenti DEI mater astare visa est,
& quod blasphemos tecto excepisset, & to-
leranter audisset, ad intactæ Virginis ma-
ledicta, & conuitia tacuisset, obiurgare,
turpeque silentium exprobrare institit.
Miser caupo supplex Virgini esse, deli-
cti veniam petere, ne tam cito raperetur,

T 2 sed

§.
Lib. 18. Ec-
cl. hist. c. 33
Bredemb.
lib. 2. c. 12.
Anno 2.
imp. Mau-
ritij, Chri-
sti 587.

Aequus in
Mariana
caussa via-
dex.
Ad inferos
mittuntur
blasphemi
perpetuo
excruclian-
di.

Cedrenus
ait Mariam
non fuisse
dignatam
cauponem
alloqui.

Cornelius
Musc. vol.
2. probatq;
homines
maius pec-
catum cō-
mittere nō
possint: quā
lingua qua
Deum in-
honorant,
quia benefi-
cio linguæ
ceteris crea-
turis ante-
cellunt.

sed pœnitendi ac se expiandi tempus daretur,
obsecrare. Virgo daturam se & morte dilata
expiandi animi tempus aliquod spaciumque
fore p̄misit. Vimine (virgula) interim, quæ
manu gestabat, cauponis genua vndequeque
signavit, & quasi exarando ac lineam rotun-
dando circumscripsit, his ita actis virgo dis-
cessit, illoq; somno solutus (euigilans) mem-
bra illa quæ vimine notata erant à cætero cor-
pore auulsa (incisa) discerptaq; reperit, & san-
guinem quasi ex recenti vulnere profusum
tem vidit. Productus hospes miser adus in pu-
blicum fœdo illo corporis habitu, & horri-
bili crurum sectione, non minus quam cor-
testimonio miraculi veritatem confirmat
iustissimumq; illud omnipotentis Dei &
dicium & supplicium ad multorū exemplum
patefecit.

6.
S. Gregor.
Turon. li.
in gloriam
plur. mart.
cap. 19.

Templum erat in vrbe Turonensi S. Ma-
riæ Virgini ac diuino Christi præcur-
dicatum, vbi periuri diuinitus plecebantur.
Quidam enim, qui peierandi animo in Ec-
cliam venerat, simulatq; ad Virginis aram
stans manum sustulit, vt iusiurandum mes-
dax pronunciaret, retro labens ita caput
pauimentum supinus afflixit, vt vix vitæ spe
vlla superesset. Cum autem recreatus atq; re-
ctus ad se miser homo redisset, periurij
scelus quod occultarat, patefecit, & ad Dei, Ma-
riæque matris gloriam peruulgauit, Grego-
riusq; Turonensis huius author historię quædam

dam Turonensis vidisse se ait qui in illo eodem loco iurisiurandi religionem & testimonij sanctitatem violarunt, haud impunita quidem audacia, quando quidem omnes intra anni curriculum viuere atque auras inficere desierunt.

In S. Vincentij monasterio ab eo loco non longe cui Petra Pertusa nomen est, fratres unanimis lege lata sanxerunt, vt cum Pontificijs ex Breuiario, vt vocant, precationibus horariae beatissimae Deiparae preces dicerentur. Cumq; id toto triennio sanctè integreq; seruassent, perditum cuiusdam monachi, cui Gazoni nomen fuit, loquacitas impia, vt Virginis ad omnes horas preces tollerentur, euicit, at tamen de caelo vindicta tarda non fuit, rapinas, deprædationes, incendia, monasterijque tum seruorum tum administratorum cedes immittens. itum est ad Germaniæ imperatorem qui maleficia coërceret, & à facinorosis penas repeteret, irritò euentu. Consulitur Petrus Damiani, vir illa ætate vt sapientiss. ita sanctissimus, qui merito illa passos esse respondit, quod impetatricem pacis, vt ar illius verbis, abieciissent. Mox in terram nuncij corruentes beatissimae Virginis matrisq; laudes nunquam se in posterum omissuros receperunt, quibus restitutis sequuta pax est, & monasterij alta visa securitas.

In sodalitijs deligitur vnus qui sit particeps & conscius rerum omnium quæ decernuntur

7.

Ep. ad Thomam Claudiopolensem Episcopum. Ex scriptis Petri Damiani, & ex Antonino Florentiæ Archiepiscopo, 2. part. tit. 16. c. 8. sect. 1.

8.

Bencius in annal. in

T 3

nuntur

Bencius in
annal. in
hist. colle-
gij Hispa-
lensis.

Bonif. lib.
5. c. 1.

Nota pro-
videntiam
virg. erga
Sodalit.
etiam mi-
norum
quæ ad Par-
theniam
spectant
rationem
habet.

vid. locum
de Blasphæ-
miæ poe-
nis.

9.

Ioa. Antõ,
Valtrinus
in Societ.

annal. 1582
de hist. p-
vincij Rõ.

10.

Ioa. Bonif.

nuntur, easq; litteris mandat, ab arcanis disci-
tur. In congregatione porro Hispalensi, ad-
lescens qui hoc munereungebatur, duos ad
hanc rem destinaverat calamos scriptorio-
insigni ornatu, etenim caules detractis ple-
mulis aureo filo sericoq; distinguebantur
uicem permixtis. Horum alterum subripuit
vnus de sodalibus iuuenili furto, cuius et
pe pulsabatur cogitatione animus, vt post
bitis rebus omnibus se Deo consecraret in
quo cœnobio, preualente amore in multitudine
lam quandam, aliud agebat, ad eam aliquo-
do cum instituisset scribere, ac furtiuum cele-
rum sumpsisset manu, sensit sibi verberari
excussissima palma, simulque vox ad aurem
etiamne scelestem rem mihi dicatam temere
audes impuro ausu? attonitus hac pronun-
tione ac verberare, vt se collegit iuuenis, re-
tit ad calculos quos pene abiecerat vt am-
steretur institutum Franciscanæ religio-
mansit ad aliquot dies memor nota plagæ
ceptæ, vt appareret ab alia vi quadam maiore
quam ab humana impactam.

Homo transalpinus ex sacra Lauretana

domo calcis aliquantulum sustulerat, hinc
vbi Romam venit, morbus debilitate sub-
adortus est, cum autem de consilio quorundam
dam Lauretum rediisset, calcemque reser-
isset illico sanitatem recuperavit.

Huic valde affine est, quod nostra memo-

ria Ioanni Soares Conimbricensi Episcopo

contigit qui in illo ad Tridentinū Concilium
 itinere, laterem ex eadem Lauretana æde, il-
 lo permittente, qui poterat, desumptum ta-
 men non tulit impune. Nam morborum &
 dolorum quasi tempestate quassatus non an-
 te conualuit quàm laterem eo vnde abstule-
 rat, referendum curauit, &c.

Impius detestandusque Nestorius qui san-
 ctissimam Virginem Dei esse matrem inficia-
 batur blasphemix pœnas soluit, & iustissimo
 Dei iudicio damnatus horribili est absum-
 ptus interitu. A Theodosio iuniore Antio-
 chiâ (ubi Presbyter, concionator, & ecclesia-
 stes erat) Constantinopolim vocatus, & illi-
 us inclytæ vrbis præsul Patriarchaque dele-
 ctus, non solum eloquentiæ qua valebat sed
 etiam castitatis & continentix famam colle-
 gerat; Sed posteaquam virus effudit immacu-
 lataque Virgini bellum nefarium indixit, à
 religioso imperatore proscriptus est, exilio-
 que mulctatus. Hoc supplicio quod mortis
 instar putabatur, nihilo melior effectus, er-
 rorem vel furorem potius minime depone-
 bat. Quamobrem Dei vnigena filius à suæ pa-
 rentis improbissimo ac turpissimo vexatore
 debitas pœnas repetiuit, & Ephesini iudicio
 Concilij (quo eius perfidia damnata est) di-
 uinum ac cæleste subscripsit, suoque quasi
 calculo Deus sacrosanctæ Synodi decretum
 approbavit. Neque enim satis esse debuit

T 4 tam

lib. 5. de his-
 toria vir-
 ginali c. 6.

II.

De illis qui
 offese Dei-
 paræ capis
 tales pœ-
 nas luerūt,
 & horribi-
 li genere
 mortis vi-
 tam turpissi-
 simā finie-
 runt.

Socr. li. 7.
 Niceph. li.
 14. cap. 36.
 Theod. li.
 4. hær. fab.
 Paul. diac.
 lib. 18. rerū
 Rom. Ca-
 nis. de 13.
 Virgine li.
 5. c. 20. Bre-
 denb. li. 2.
 cap. 9.

Quartum tam tetrum & immane monstrum à beatiss.
 exilium E. mo Patrū cœtu reijci ac exterminari, sacerdoti-
 uagrus ex tis honore & Cōstantinopolitano Episcopo
 Nestorij e spoliari, à Christiano Principe quater in exi-
 pistolis se um relegari, à bonis omnib⁹ quasi peltē exi-
 didicisse lē deuitari; sed & procacissimę linguę, qua
 ait. toties in diuę matris iniuriam cōtumeliam

miri carni-
 fices.

lib. 1. c. 7. in
 collectane.
 is. videlo-
 cum de he-
 reticis.

12.

hist. Ecel.
 Suidas. Su-
 rius in vita
 S. Nicetę,
 auctor mi-
 scella. Zon.
 tom. 3. an-
 nal.

vibrabat pœnas moribundus meritas deducere
 vitam miserrimo fine terminauit, Siquidem
 horrēdi vermes subito misceri & scateri su-
 visi qui blasphemam atq; sacrilegam Nesto-
 rij linguam morientis velut agmine factos
 ferunt, atq; ita confecerunt, vt nihil omnino
 superesset. Corpus quoque in sepulturam
 latum terra ipsa deuorauit vt apud inferos
 na cum sceleratissimo illo animo torques-
 tur, & temulentissimę pœnas insanie mul-
 ante dependeret. Vermibus linguam exes-
 fuisse Nestorij Euagrius scribit, & ab aman-
 ensi ipsius Nestorij se accepisse cōfirmat. Por-
 ci huius putruisse corpus Theodorus lecto-
 asseuerat, &c.

Constantinus Copronymus (qui hoc
 disimo notatus atque affectus est cognomine
 quod illo ipso tempore quo sacro baptis-
 fonte tingebatur humani corporis stercus
 gessisset, futuręq; vitę sceditatem ac turpi-
 dinem portendisset) eo impietatis & amen-
 prorupit, vt omnem sacrosanctę virginis
 uocationem & cultum detestaretur ipse, &
 Chrīsticolis implorari Virginem lege

prohiberet. Neque mirum videri debet tam turpiter infanijſſe & eius ſanctiſſimæ quæ intermeratæ Virginis cultû abrogaret, authorem illû fuiſſe, qui Venerem coleret, magiſtramq; libidinis adoraret, pueros maſtaret, humaniſq; victimis vteretur: ſœtidorum ita amantem fuiſſe accepimus. vt brutorum animalium excrementis corpus inungeret, ſuoſq; aulicos ad idem exemplum non magis hortaretur quam impelleret. Moriturus carbunculum, morbi genus horribile, ſenſit, quo pedes inflammati condolebant. ardentiffimis etiam jaſtatus eſt febribus quæ tales fuerunt, vt à medicis remedium inueniri nō poſſet. accēſſit elephantia, &c. Ergo rebus omnibus deſperatis clamare ac vociferari coactus eſt, ſe violatæ Deiparæ Virginis pœnas dare, & propter impias in Dei matrem deteſtandasq; blaſphemias vel viuum flāmis illiſt radi quæ nullis ſæculorum ſpatijs ac terminis extinguntur, precari proinde vt Maria meritis laudibus exornetur quibus ſibi placetur irata. Paulo poſt impius deceſſit, indignus diuinæ parentis auxilio. mortui ſepulti cadaver (Imperatore Michaelē Theophili filio) effoſum exhumatumq; eſt, incendioque conſumptum, vt ardentis apud inferos animæ ſimilitudinem aliquam exhiberet.

Constantinopoli in ea cuſtodia vbi Mariæ Dei matris hoſtis Anatolius iuſſu Tiberij Chriſtiani Principis (qui proxime ante Mauritiū

T 5

Cur ſectari cuius facta imitantur eius duriffimum exitum nō perhorreſcunt.

interitus admodum functus.

S. Mariæ miniſtri.

Conſule S; gonium li. 3 de regno Italiae.

13. Canif. li. 5. ca. 20. operis Mariani

citans Eua-
grium &
Niceph.
Bredenb.
li. 2. c. 14.

Imago Dei
paræ virgi-
nis vultu
averso pre-
ces faciler
gi repu-
diat.

ritium imperavit) tenebatur inclusus, imma-
culatæ eiusdem Mariæ virginis imago ad oc-
rum solatium qui in carcere erant funicu-
relegata pendebat. Anatolius dum suam cau-
sam Augusto probare nititur, & mutatæ co-
rectæque vitæ testes colligere studet, in illa
eandem clarissimæ Matris Dei effigiem oc-
los interdum iaciebat, veniamq; scelerum
flagitabat, animiq; dolorem ex vitæ
rioris scelerum memoria & recordatione
sceptum ad placandum optimi Principis
ram callide simulabat, neque tam animo
sincera voluntate, quam externo corporis
habitu atque eminenti specie ante virginem
illam imaginem virginum Virginis supplicabat:
ad fictas Anatolij preces (rem miramur
Virginis imago iratæ similis vultu avertit
illo ipso qui custodiæ præerat inspectam
alijsque compluribus rem admirantibus spe-
tim ex custodijs (quibus carceris erat custodia
commissa) partim ex eorum confessoribus
quos carcer incluserat. Quin & ipsa
DEI matris effigies illo eodem iracundo
spectu, Anatolio minitabunda multis extra
carceris limen monstrata per visum
se narratur, quo grauior populi totius in-
leratissimum illum fontem esset offensam
Quamobrem communis omnium vox An-
tolium de medio tollendum, horribili
supplicio interimendum esse proclamavit
itaque omnium consensu bestijs obiectum

ferris
nec e
Lupi
cer
fecer
null
stifi
citas
tume
stijs
quæ
tere
vifa
mi p
deuo
L
lius
Soph
mis
stifs.
carb
quiv
legas
citur
D
Baua
nipi
in ip
dum
ginis
quo

ferrime dilaceratur, sed non miserabiliter, nec enim erat quem miseratio commoueret. Lupi extincti Anatolij cadauer arreptum, dissectum, huc illucq; iactatum audivissime confecerunt. Euagrius scribit Virginem se nonnullis fidelibus ostendisse, & eos contra sceleratissimum priscæ impietatis renouatorem incitasse, dixisseq; filium suum ab Anatolio contumelijs affici, &c. addit etiam: Anatolius bestijs obiectus & sublatus in crucem, populi, quæ parabantur, tormenta effugit, quæ præterea inferebantur terminauit. Sed lupi, quæ visa noua res est, corpus è cruce deturbât, humi proijciunt, & pastu crudeli membratim deuorant, &c.

Leo Armenus imp. hoc nomine quartus filius Constantini Copronymi ex templo S. Sophiæ auream coronâ immensi pretij gemmis ornatam rapuit quam Mauritius imp. sanctiss. Deiparæ dedicarat, ad ornatum templi; carbūculo agitur in capite oborto perimitur, qui virginei capitis ornamento ausus est sacrilegas manus iniicere. Zonaras ait: Leo interficitur qui se sanctorum carnibus faginabat.

Dynastæ Scheirenses tantæ nobilitatis vt Bauriæ principes multos procrearint insigni pietatis laude commendantur. Quod enim in ipsorum ditione erat præstans admirandumque castellum religioni beatissimæ Virginis dedicauerunt, monasterioq; constructo, quod etiam nunc apud Bauros extat, gētis ac fami-

14.
Petrus Mexica in eius vita.

In annal. Constant. & Cedren.

15.
Trithemius li. de origine gentis principumq; Bauriæ.

familię non modo sepulchrum (humaniter
lic Bauarię proceres) sed etiam monumentum
reliquerunt. Cum enim illo qui familiam
cebat, quiq; rerum sine controuersa lega-
mus possessor erat, extincto, atque mortuo
multi hęredes de Scheirensi castro dubiam
contenderent, diuino agente spiritu suo quę
que iure cesserunt, & beatissimę cęli Regine
castrum illud libētissimis animis obtulerunt
vno excepto (duce) Arnolde, quem Bauari-
rum vulgus infelicem appellat, cū infans
dicere debuisset, qui, quod malo dęmon-
miliariter vteretur, suę partis eum cōsors
facere nitebatur. Non multo post dęmon-
micus gratiam retulit, eam scilicet, quam
deuotis reddere consuevit. Viuum enim,
stitum, sospitemq; corripuit, & in lacum
nasterio vicinum deturbauit, vnde nunquam
est visus emergere. Eo igitur de medio
to rata cęterorum donatio fuit, & hęredes
peruenit ad Virginem, quę suos remunerat
amatores, & ex orci faucibus ereptos ad illam
vitam perducit quę nullis finibus termina-
tur.

16.

Vinc. Belu-
ac. part. 2.
spec. hist.
lib. 3. c. 104

Placentię cum in taberna luderet quidam
tesseręque iactus minus prosper ac felix ca-
disset gloriosissimo Marię ventri vbi Ch-
stus salus nostra delituit impudentissimus
leator obstrepuit, ad nefariamq; vocem,
virginem vterum diris execrationibus
deuouet, subita morte prostatus descendit
Dyna

feros, quem locū illi incolunt quos à se Christus bonus pastor segregavit, ac furijs vlticibus dæmonibusq; permittit in omnem æternitatem cruciandos.

Matrona quædam tum pia, tum nobilis Cisterciensi familiæ prædia donauerat, quibus in S. Mariæ Virginis honorem ædificata domus est. Cum vero post matronæ fundatricis obitum quidam se bonorum illorum legitimos esse dominos profiterentur, Cisterciensibus molestissimi esse cœperunt duce Henrico, qui omnium acerrime monachos agitabat. Sed tamen Dei matris ope, quæ cœnobio præsidebat, effectum, vt non modo præda illa non potiretur, vt suis etiam fortunis euersus vitam egerit infelicem. Alter eorundem bonorum cupidus, & monachorum illa de causa vexator, à suo occisus seruo temeritatis & audaciæ meritis pependit pœnas. Tertius ad hanc eandem prædam aduolans & anhelans in ipso cursu miserrimus occidit, ac medius crepuit, vt, qui Iudæ proditoris imitabatur auaritiam, Iudæ supplicium pateretur. Hanc memorabilem vltionem cū quidam ex competitoribus vir & nobilis & bene cordatus audivisset, in templum Virginis venit, & hæc ibi verba fecit. Domina mea, spes mea, portio mea, sint tua tibi, ego iure meo cedo, & quæ me pars attingit, si forte attingit, eam ego partē libenter abiudicio. At vero post tot exēpla Dynasta quidā potens, cui Vvilhelmo nomen fuit,

17.

Caesarius
monachus
Cisterciensis
lib. 7.
dial. c. 7.
Supplicium
quorūdam
optimatū
qui in bona
SS. dicata
virgini
rapaciter
inuolarūt.

18.

19.

20.

fuit uxoris instinctu, quæ sese bonorum
rum iactabat hæredem, sua ipse autoritate
grum omnium optimum occupavit, ac
nachis omnia iura ac lege tenentibus graui-
mum tum rapinæ, tum cõtumeliæ vulnere
flixit. interea religiosus quidã sacerdos in
su didicit, quæ pœna raptorem sacrilegum
maneret, eum quæ proinde monuit, vt
resipisceret. ille, culpata vxore, aliena re
re, monachis negotium exhibere persequens
Romani pontificis se uero diplomate ac lit-
ris appellatus rem diutius quam par esset
traxit. interea dum cursores vltro citroque
meant, ac de pace cum V Vilhelmo frustra
tenditur, de quæ agro reddendo nequiquam
laboratur, religiosus quidã Ioannes nomine
in somnis virginem querentẽ audiuit, atque
dicentem, hinc me cõmigrare necesse est, pro-
gãte hoc ipso, quo ibis domina? ad filium me-
um, inquit de Guilhelmo cõquestura quæ
hoc in loco quietam esse non sinit. Post hæc
mane visionem Ioannes cuidam V Vilhelmo
famulo patefecit, & dominum cito moriturum
rum significauit. irrisit famulus, sed irrisus
nollet, quippe qui altero pede truncatus de-
spicientiæ pœnas persoluerit. At V Vilhelmo
dum in secreto quodam nemore (viscũ manu-
tenens) volucres aucupatur à duobus Comitibus
Seinensis ministris, quibus vnus capere
prædam extorquere conabatur, lancea trans-
fixus cõfestim expirauit. vxorem malorum
causam priuignus quidam ex bonorum or-

nium possessione cum liberis, quos ex tyranno VVilhelmo susceperat, precipitem exturbavit, ita Cistercienses gloriosæ Virginis Deiparæ meritis ac patrocinio cuncta pacificè possederunt.

Anno 1472. Senescentem Rosarij pietatem D. Dominici sectatores, iubente Deipara, Colonia renouandam curauerunt. Procedente eorum industria & sodalium augescente numero prospera Rosarij principia duobus illius vrbs concionatoribus ingrata & iniucunda fuerunt. Honorabat concionatorum hoc par & celebrabat maxime populus ob eloquendi artē, &c. ideoq; ad horum vtriusq; concionem audiendam innumerabilis multitudo confluebat, igitur Rosarij crescētis iniuria tacti pium illum ita precandi morem vituperare adorti, seq; vrsutē ac veteratoriē in auditorum animos insinuantes Rosarij religionem & sanctitatem perfidiosè impieq; vexarunt, &c. Alter illorum incredibili audacia cum sodalitatē perniciē & sacri iniuria Rosarij ex superiore loco multa iactauit, multa impudenter effutit, quibus retardati quamplurimi, & ab illa pietate deterriti partim societatem, quam iam coierant deseruerunt, partim ineundæ consilia prorsus abjecerunt. Ergo quætā multos numerabat, ad paucos redacta sodalitas suam solitudinem deplorabat, &c. Cum vero nugator ille quosdam animaduertisset, & Rosarij adhuc tenaces esse, & sodalitia
fre-

21.

Ioan. Lopezius li. 1.
de Rosario
c. 15.

frequentare, ad eam religionem funditus
 ciendam, & eius exinanienda collegia conc
 nem in proximum dominicum diem ci
 plausu auditorum indixit, in ea se monit
 rum quã esset inanis & futilis illa religio
 aduenerat dies ille dominicus, populul
 maximam concionis expectationem ad
 etus templum omne compleuerat, cum
 tempus esset, neque tamen Orator appare
 quælitus à suis inuētus est mortuus. Nam
 ximi sabbathi nocte cum sanus & valen
 cubuisset, & minacem illam concionem
 turus esset, Dei iudicio omnia contuent
 regentis obiit repentino, nullo teste, nullo
 iutore, nemine qui Iesu & Mariæ salut
 nomina identidem inuocaret, assistente.
 alter orator erroris concors & socius, & R
 sarij exagitator impius illud humanitas
 nisse censens mortui consiliorum se prob
 sus hæredem Rosarij reliquias delere con
 tuit, & in eum finem concionem aduoc
 dumq; in suggestum parat ascendere, ro
 be inspectante, paralyti repentina corre
 in terram subito concidit, integra tamen
 beneficio mens muto infantiq; relinquit
 igitur cum intellexisset improbatu Rosari
 pœnas meritas dare & supplicij causam
 nosceret esse iustissimam, cæli Reginam,
 voce non posset, animo & corde compell
 lenissimeq; Matris opem mutatus implor
 & linguam à Deipara postulat, quæ prædic
 dilata
 imp
 com
 fid
 rum
 stitu
 tend
 nier
 letud
 lætus
 Rosa
 quitu
 eius e
 tanto
 cio in
 He
 temp
 nū, en
 mari
 mio t
 cellan
 ne hæ
 nia &
 ignis i
 ris aut
 ueniss
 coniec
 inhon
 Cu
 tissim
 lebant

dilaudetque Rosarium, quod furijs agitatũs impugnasset: impias ac nefarias conciones, commendandi pro dignitate Rosarij tum assiduitate tum alacritate & studio, se correcturum esse promittit, diligentiorẽmque se ad restituenda sodalitia fore quàm fuisset ad evertenda furiosus. Vix sponsionem votumque finierat, cum vox illi linguaque redditur, & valetudo pristina reparatur. inde ad suggestum lætus ascendit, & in illa maxima frequentia Rosarij laudes suauissimè verissimèque prosequitur taleque ei pietati testimoniũ dedit quale eius esse oportebat, qui beneficio Virginis ex tanto & tam graui tum periculo tum supplicio incolumis euassisset.

Homo improbus omnium religionũ contemptor Brunsvichij vbi cenobium virginũ, erat instructũ, sub trunco arboris, vbi Dei matris imago infantem Iesum fouens in gremio tot iam secula suũ habuerat domicilium, cellam vinariam effodi iussit, sed nõn impune hæc impietas abiit. Tertio die horrea omnia & pecus vniuersum & ædificia nonnulla ignis incendio conflagrarunt, ipse vero sceleris author cum magnos ad honores iam peruenisset, multorum facinorum reus in atrium coniectus est carcerem, vbi scelestam vitam inhonorato sine concludit.

Cum vxor cuiusdã hæretici (Adriani) beatissimæ imaginem Virginis ad quam orare solebant Rutheni recte sentientes, consecisset

V in

22.
Nicolaus
Orlandus
in
annal. Societ.
1584.

23.
Francis.
Bencius in
annal Soc.

1580 & 7.
in hist.
prou. Pol.

in ignem, eumq; comprimere non potuit, & duo eius liberi miserrime deflagrarunt. Neque enim semper conuiet clementis, Deus, excusat se hoc etiam tempore interdum, & vnum aliquem corripit vt multos emendet.

24.
Ibid.

Cum Russus quidam Schismaticus eo die qui assumptæ Virgini sacer est ad eruendam argillam exisset, maxime ob Kalendarij Gregoriani contemptum, multum licet diffundente Virgine quadam Catholica, & vaticinante vltimum illum ei diem ac supremum opus fore, ruentis subito casu mole telluris oppressus est, vt suo (inclusus) funere idem requirit alijs neglectæ religionis monumentum & inuenerit ipse dementis propositio pulchrum.

25.
Ex litteris
P. Melchioris
Triuini,
Rect. Prag.
ensis Col.
legij.

In Polonia vrbe Zamossa quædam matrona genere quidem nobilis, sed hæresis tam perditæ vt Sabbathi diem & sibi & suis velle esse feriatum, contra Dominicam profectum & operosum. Extra urbem huic erat villa possessio, ad quam ipso annuntiantis Angelus die cum proficisci pararet, domestici iter dissuadent, diei Christianis religiosissimi sanctitate proposita. Mulier offensa Dei parati cuius inelytas ferias famuli obiecissent, vobis laceffere, vnam ex multis dicere, eidem sanctitate parem esse iactare. igitur ad villam suis inuitis egressa cum iam parum viæ restaret, equi rhedam trahentes tam fixis hærentibus vestigijs, vt ad progrediendum vis nulla cog

gerit, itaque rhedario nequicquam incitante nihilq; neq; voce & clamore, neque flagello proficiente, improba mulier dum equi perstant immobiles, exit ex rheda, & tantisper declinat à via vt naturæ obtemperet, & aluum exoneret. Se purgantem ingens & validus ventus repente deturbat & mulieris faciem in corporis egestas sordes impingit, & cum os sacrilegum immundis fecibus inquinasset, post ingentes editos clamores spurcam animam egit dolore trahente (al. subita tempestas eam adeo tenuit vt relicto curru ventris onus deponere coacta fuerit, quam ventus ita terræ allisit aliquoties, vt horrendum clamans & impuro ore in suis fordibus se volutans infelicem animam efflarit). gesta res tanta anno sexcentesimo supramillesimum.

Guilhelmus Baldesanus in stimulis virtutum adolescentiæ, li. 3. c. 21. ait: Narrauit mihi vir religiosus & grauis. superioribus annis in mediolanensi prouincia fuisse adolescentem vt nobilitate sic fastu & arrogantia insignem: Hic cum aliquando in contentionem venisset cum alio quodam, inter pugnandum impium aliquid dicit in Matrem Dei. atq; ecce iustissimus iudex permisit, vt os illud apertum, contra maiestatem tantæ Reginæ ipso temporis articulo aduersarij telo interciperetur tam ad punctum vibrato ictu vt ipsis linguæ radicibus succisis, & transfixo palato repente conciderit mortuus.

V 2 Anno

27.
Lipsius in
miraculis
D. Virginis
Hallensis
cap. 7.

Anno 1580. Cum Oliverius Tempelinus Hallas obsideret, erat inter milites quidam Ioannes Zvvichius, is iactare palam se suis manibus Hallensi mulierculæ (Dei parentem intelligebat) nasum abscissurum. Sed hæc mori procurat glande plumbea excussa scurræ illi ipsi nasum auferri. Pœnam habuit, & irrisum inter ipsos commilitones perpetuum meruit, qui identidem hominem ad nasum recipiendum Hallas mittebāt.

28.
Ibid.

In eadem expeditione Ioannes Ryffelmannus ore tetriore effuderat sacratam se statum igne subiecto publice crematurum. Sed ille impio blasphemum os ac mentum ictu abscidit Deus & paulo post ipsam vitam.

*MENDACES ET CORDE DVPLI-
ci merentur iram Dei.*

1.

LVcas Actor. 5. Ananiæ & Saphiræ eius uxoris pauendum recenset interitum. Veniderāt agrum, cuius pretij, quod delaturorant ad pedes Apostolorum dolosa calliditate mentientes partem fraudarunt, inquit de crimine Petrus, detegit fraudem, & Deus pœnam infligit. Petrus, inquam, primus omnium ac solus inter Apostolos de perpetrato peccato reos interrogat, quos conuictos a Deo dira pœna immissa consequitur, ut experimento omni Ecclesiæ innotesceret, illum quem Petrus criminis arguit, Deum eius iudicio annuentem mox experturum ultorem.

Hieron.
ep. 8. tom. 1

Max

Maximus ait, eos hanc cōmeruisse iram, quia quod Deo promiserant nō reddiderunt, Non solum autem quod quæ Deo vouerant non præstiterunt, eam meruerunt experiri à Deo sententiam, sed &, quod, vt ingerit Petrus, mentiti sunt Spiritui sancto. Cæterum hanc pœnam non ad supplicium sempiternum sed ad expiationem peccati, vt sic salui esse possent in futuro sæculo, à Domino esse illatam docent Orig. Aug. Cassianus, & Isidorus.

Epiphanius Cypri Episcopum aliquando duo quidam in via ipsa mendici obseruauerunt, & cum non pœnitendum aliquid se ab eo accepturos existimarent, alter in solo spiritum continens perinde atque mortuus esset jacebat: alter autem veluti familiaris eius lamentans & flens inopiam illam assimulabat vt funetis impensas non haberet, & penuriam tantam cum reprehensione eius deplorabat. Porro Epiphanius præteriens nihil quidem aliud quam quod iacenti illi requiem precatus est, dixit, Exiguum autem quiddam ad illum funerandum ploranti dedit, illa verba adijciens: Curam huius funeris habe, & tandem flere desine. nam hic nunc non resurget. mortem autem quæ communis omnium & inuitabilis necessitate quadam obeunda est, animo te forti ferre oportet. Hæc Epiphanius dixit & abiit cœptam perfecturus ambulationem. Cum autem ea in via nemo alius appareret, ille qui sic steterat & plorauerat, jacentem

inter Ambros. ser. 9.
apud Aug. de verb. apost. ser. 25
Ath. ser. in pass.
Greg. regi. str. lib. 1. ind. 9.
ep. 33.

2.

Niceph. li. 12. c. 46.

Mendicus mortuum se simulat.

Vere mori
tur, docens
illos qui
Dei sacer-
dotibus ac
per hos
Deo illu-
dunt se ipsos
fallere.

3.
Delr. disq.
mag. li. 4.
c. 2. q. 7. s. 1.

centem indicio, pedis cōcussione dato, ut
surgeret, admonuit, simulque eum laudat
qui tam egregie mortui hominis habitum
tulisset, & age tandem exurge, inquit, ut
præsētia versutiæ tuæ hilarius viuendo
ctum percipiamus. vbi autem ille amplius
que dicentem audiit, neque modis omnibus
significationem aliquam se viuere exhibere
alter cursu celeri Episcopum est conseq-
tus, ei que fraudem, quam inopia coacti
menti essent indicauit, & iam citra succum
re flens & lamētans ut socium suum refecti-
ret supplicauit. Epiphanius autem postquam
illi ne factum id grauiter ferret dixit; hor-
nem dimissum absoluit, quod Deus eam
retractatam nollet, &c.

Duo recentiores scriptores Germani
memorant fuisse in misnia rusticū quendam
hunc domum retulisse pecuniam, vesicam
inclusam, & scamno imposuisse, cumque
abiisset, sus domestica, ut vorax & multum
rum est animal, in vesicam incidit, & ut videtur
deuorauit. Rusticus rediens quam non inue-
niebat ab vxore deposcit, negat mulier videtur
se se. quid agat? adit stolidus vetulam pro-
degentem quam pro veratrice habebant. In-
bet muliercula virum in limine domus re-
stere, nec à linea quam creta notarat latum
bire culmum: mox ingressa cubiculum
monem sciscitatur de fure, his verbis ar-
introspectans: quidam N. pecuniam suam

num reuersus tali amisit die, quem ait furatum? respondit veterator ex arca (suo illo tripode) sus comedit domestica. Tu tamen dicitur coniugem eius, ut cum sacerdote amasio eam abliguriret, clam sustulisse. Respondet illa rustico, quod a dæmone (patre mendacij) iussa, tacet de sue. Sed rusticus cuncta sciebat. Nam nihil veritus anile interdictum, pedetentim ac leniter illam fuerat subiecutus, & ante ostium cubiculi substiterat ut quid malefica moliretur, accurate per rimam obseruaret. Reuersus domum uxori & amicis cuncta narrat, ex eorum consilio suam maectat, crumena potitur. defert triueneficam ut calumniatricem & dæmonis partiariam. magistratus portentum flammis expiauit.

SS. MISSAE SACRIFICIUM ET

*SS. Eucharistiam contemnentes
puniantur.*

Veris ac fide dignissimis testibus narratum ac litteris mandatum legimus anno Chr. 1574. in autumnno in ciuitate Hollandiae Gouda contigisse ut Catholicus quidam cuius grauer decuberet, irriserunt eum quidam Calvinisticæ sectæ, dictitantes per ludibriū leuius & facilius eum defungi posse si Missam prius audiisset. Nec mora, quidam ex ijs Hermanus Aldareich profert habitum sacrum quo Ecclesia Catholica in tremēdis mysterijs uti consuevit, eodemque induitur. Paratur mensa, expediuntur cætera quæ in S. mysterijs vsurpari

I,
Ex libello
germ. Cos
loniæ anno
1574. excu-
so.
Bredenb.
li. 1. c. 64.

V 4 consue

De Batauo consueuerunt, adest subornatus Diaconus
per ludibri subdiaconus. Canitur introitus, & quaedam
um Missæ liæ preces, vsurpantur omnes penè per
sacrificiū brium, cæremonia Ecclesiastica, vbi per
imitante & tum est ad canticum agnus Dei, ecce festi
dire mul- accurrit minister sacrificantis, exponit, ve
stato. rem eius coarctari doloribus partus. ille
 ficium sine cauda & sale offerens, non susti
 nit in eo persistere donec absolueret, sed
 tinus excusso habitu, Missa; missa facta,
 festinus domū proripuit. inter eundem
 riatur ei vxorem duos gemellos enixam
 stum hoc nuntium mox vt domum ingre
 est conuertitur in luctum, vterq; enim
 lus extinctus est. Vxor is deinde cubiculū
 ingressus eam cum morte conflictari & post
 post defungi videt. ipse quoq; postridie
 ste corripitur, cum omnibus qui vel mini
 rio, vel cantu, imo etiam sola præsentia sac
 ficio vel tacite vel expresse suffragari erant
 omnesq; eadem lue moriuntur. Catholicus
 vero ex infirmitate decumbens conualuit.
 Nolite errare, inquit Apostolus, Deus non
 ridetur.

Gal. 6.

2.
Constanti
nus Manaf-
ses in an-
nal, & Mi-
chael G y-
cas part. 4.
annal.

Michaëlus III. Imp. cognomine temule
 tus, quem scriptores annalium ob mores pe
 ditos ac dissolutissimos alterum Phaëtonem
 Neronem & Sardanapalum vocant, cum in
 mne flagitiorum genus sese venundaret
 hunc tandem velut scelerum omnium ap
 cem & coronidem progressus est, vt post
 rita

Bredenb.
lib. 1. c. 65.

tidianos in omni turpitudine profectus etiam aduersus sacrosancta mysteria Seraphis ipsis venerabilia vir nequissimus debaccharetur. Quippe acrem synapi succum in craterem fundens, sacrum illud formidabile representabat, ludens (vt dici solet) in ijs quæ ludum iocumque non admittunt & ridens in minime ridiculis. ita viuentem Michaelum mater videns, & imperatorem Romanum factum esse ludicrum, totis visceribus & animo commouebatur, eumque verbis castigabat, corrigebat, exhortabatur. Sed (quod pro uerbo dicitur) cum mortuo colloquebatur. & admonitiones apud surdum cantillabat, ac tandem mater à filio regia expellitur. Basilius uero postea ad imperium prouectus, cum Michaelum ceu uinosum ac temulentum damnasset gladio viscera eius ad D. Mamantis ædem, vt Glycas commemorat, traiecit. Talem impius ille tremendorum mysteriorum prophanator sortitus est exitum, matris persecutor, Dei contemptor, imperij dissipator. à talibus viperis uenenum suum mutuatur aspidem nostrorum sacramentariorum, sicque fere accidit, vt qui sunt sacrilegio pares, morum turpitudine sit similes.

Functus
interitus.3.
Bredenb.
li. 1. c. 65.

Ioannes Moscus Euiratus c. 196. prati spiritalis: Narrauit, inquit, nobis Gregorius Africanae Prouinciæ Præfectus, &c. in Prouincia, inquit, mea (erat autem Apamiensis secundæ Syrorum Prouinciæ ex oppido quod

V s dici-

dicitur Thorax) ager est ab vrbe quasi
 milliatibus distas qui Gonagus dicitur. In hoc
 siue in eius finibus pueri pascebant pecora
 vt solet pueris contingere, puerili consuetu-
 dine voluerunt ludere. Cumq; luderent, dis-
 runt ad inuicem, Venite celebremus Missam
 & offeramus sacrificium, & communicemus
 sicuti semper in S. Ecclesia presbyteri faciunt.
 Quod cum placuisset omnibus constitutum est
 eis vnum in ordine presbyteri, duosq; ad
 pueros in ministrorum officio, veniuntq; ad
 altare xum quoddam (erat enim in planitie) ac
 faxum in morem altaris apponunt panem
 vas testium cum vino, assistuntq; vnus quilibet
 eorum altari; quiungebatur officio pres-
 byteri, medius; duo vero alij hinc atq; hinc
 ministri. Et ille quidem sanctae oblationis
 verba dicebat, illi vero fasciis quae feruntur
 pro flabellis vtentes auram faciebant.
 Qui vero presbyteriungebatur officio, hinc
 S. oblationis verba sciebat, quia consuetudo
 fuit in Ecclesia vt pueri in Missis ante sacra-
 mentum assisterent primique cum clericis com-
 municarent sanctis Christi Dei nostri ven-
 randisque mysterijs. Quoniam vero quibus-
 dam in locis alta voce consueuerunt pres-
 byteri S. sacrificij orationes pronuntiare, pueri
 vt propius adstantes saepius in audiendo dis-
 cerant. Cum igitur omnia secundum Ecclesie
 sanctam consuetudinem fecissent, priusquam
 panes frangerent ac communicarent, igitur

litus delapsus quæ proposita erant consumpsit omnia, saxumque totum combussit, ita ut nihil omnino neque saxi neque eorum quæ fuerant superposita relinqueretur. Hoc repente factum cum pueri vidissent in terram omnes præ timore corruerunt ac diutius semivivi permanserunt, neque erumpere vocem, neque de terra surgere valentes.

Cum vero non redirent domum hora qua consueuerant reuerti, sed pauidi in pavemento iacerent, exierunt parentes eorum, ut viderent, cuius rei gratia consueto legitimo tempore non reuertissent. Egressi autem pueros omnes humi iacentes inuenerunt, neque agnoscentes aliquos neque loqui se alloquentibus valentes. Parentes itaque semivivos eos adspicientes, unusquisque filium suum assumentes, domum retulerunt, videntesque pueros in huiusmodi excessu diutius durantes mirabantur nimium, causam stuporis eorum omnino ignorantes, nec discernere valentes, sæpiusque illos per totum diem interrogantes, responsum nullum accipere ab eis potuerunt, & quæ illis acciderant scire omnino nequiverunt, donec dies illa & nox tota præterijt. Tunc enim & pueri paulatim in seiplos reuersi cuncta illis retulerunt, quæ gesta fuerant & quæ illis contigerant. assumentes vero parentes suos & omnes loci ipsius habitatores egressi sunt, & locum eis ostenderunt in quo mirabiliter ista contigerant,
vesti-

vestigia quædam elapsi ignis indicantes. Rogantes vero quæ facta fuerant & ipsi in locis eijs rerum admoniti, in ciuitatem concurrunt, cunctaq; Episcopo ciuitatis nuntiaverunt. Qui percussus magnitudine & nouitate miraculi cum omni clero festinus accessit. Vidensq; pueros & rursus ab eis quæ egerant audiens, & celestis ignis vestigia intuentem pueros quidem omnes continuo in monasterium immisit, locum vero monasterium latissimum, supra locum autem ignis Ecclesiam construxit, & sanctum erexit altare. Dicebat autem ipse dominus Gregorius fidelissimus vir, vnum se istorum puerorum aduixisse, eiusq; monasterij, vbi miraculum acciderat, monachum ipsum cognouisse, &c.

4.
Bredenb,
li. i. c. 70.

Rusticus
per ludibri-
um accep-
it tamen
conatur
consecrare
& ob id su-
bitanea
morte ex-
tinguitur.

In pago quodam, inquit Erasmus (episcopus) Episc. Leodiensem scripta Basileæ anno 1522. cui nomen Vetus vicus, rusticus quidam in uersorio dū Eucharistiam irridet, subito enimatus est, rem sic actam testes docuerunt. Tuus quidam rusticus perferebat sermone plenum panibus cōsecrandis, quas hostias vocant: huic comes erat alter rusticus, qui quidam fuerat ædituus. vbi vêtum est ad vicum modo dictum, libuit ibi bibere in dixerunt. petit comes ille ab ædituo hostiam gloriose, cunctante accepit, & incepit per ludibrium consecrare. Cauponaria videns increpat, nihil, inquit, tua refert, abi, apporta vinum vbi redit mulier, videt hominem collapsum.

rogat quid habeat, respondent ibi potantes in
 & ipsi in
 m concu
 is nunci
 e & nou
 nus accu
 s quæ eue
 gia inter
 in morib
 terium
 nis Eccl
 ltare. Di
 ius fide
 rum ad
 culum
 le, &c.
 smus (ep
 anno 12
 idam in
 fubito
 ocuere
 ferin
 moltia
 qui que
 ad vic
 iuerio
 gono,
 edior
 repat,
 ra vint
 ollap
 rop

*INCAUTA CONVERSATIO CVM
 Muliere punitur.*

P Iosephus à Colta (li. 2. de nouis. tempo-
 ribus c. 11.) Fuit, ait, in Peruenfi regno vir
 magni pro illo tempore æstimatus, doctus
 Theologus ac Theologiæ professor, idemq;
 Catholicus ac pius diu habitus, ac penè tunc
 huius orbis miraculum, is familiaritate mul-
 erculæ cuiuspiam, (quæ se edoceri ab angelo
 magna quædam mysteria jactabat, quæq; ex-
 tra se interdù rapiebatur aut rari simulabat,
 velut altera olim Philumene aut Maximilla
 Montani) ita deuinctus est vt illam de sum-
 mis Theologiæ quæstionibus sæpe consule-
 ret, in omnibus pro oraculo haberet, magnis
 reuelationibus plenam & Deo valde charam
 prædicarèt, satis alioqui sordidam & perexi-
 guo sensu præditã, nisi ad instruenda menda-
 cia, igitur siue à diabolo corriperetur (quod
 facilius est credere) cum eiusmodi estasi pa-
 teretur; siue callide eam fabulam simularet
 (quod nonnulli viri prudentes existimarunt)
 ille Theologus, quod à muliercula magna &
 mira de se audiret, ac multo grandiora futura
 conciperet, lubenter ei se discipulum addi-
 xit, cuius patrem spirituales agebat. Quid
 multa?

Vilissima
 femella vi-
 rum erudi-
 tione & sa-
 pientia cla-
 rum deci-
 pit.
 Delt. disq.
 mag. li. 4.
 c. 1. q. 3. f. 3.

Credulitas
 exsuperbia
 occulta
 sui; amo-
 re nata.

multa? eo abductus est homo, vt miracula
 cere tētare, & fieri sibi persuaderet: cum
 raculi vestigium ne tenue quidem existeret.
 Ob hæc, & quod propositiones aliquot ab
 la Prophetissa accepisset à sensu Catholice
 clēsiæ alienas à sanctissimæ inquisitionis
 dicibus, toto hoc regno stupēte, cōprehensus
 est. Ibi per quinquennium fere auditus, ex
 ratus, examinatus ac tādē patefactus est
 mo omnium superbissimus ac insanius.
 Cum enim angelum sibi diuinitus datum
 quo omnia quę vellet disceret, ac deinde
 ma Dei ipsius familiaritate & immediato
 loquio se potitum pertinacissime differens
 in eas nugas delatus est, quas, nisi ab hominibus
 prorsus mentis emotæ dici nullo modo
 sibi quisquam persuadeat. Erat vero ille
 integro sensu quod ad cerebrū attinet, vnde
 hi integrior nō sit. itaq; & serio affirmabat
 & Regem futurum & Pontif. summum, & Ecclē
 postolica ad hæc regna trāslata, cōcessā quod
 sibi sanctitatē super omnes angelos & ceteros
 cęlestes atq; Apostolos omnes; quin etiā ob
 tam sibi à Deo vnionem hypostaticam, & ab
 ipso non esse admittam. Datum quoq; &
 demptorem orbis, quo ad efficaciam, vt ipse
 quebatur, quod Christus solū quo ad sufficien
 tiā fuisset. omnem statum ecclesiasticū ab
 gandū, leges vero alias se editurum faciles
 pertas, secundū quas cęlibatus clericorū ro
 retur, multitudo vxorū concederetur, com
 ficiat

sonis necessitas excluderetur. Hæc atque alia tanta cõtentione affirmabat vt nos teneret attonitos, quod homo talia sentiens non insaniret. Denique diu euolutis gestis illius, & plus quam centum & decem propositionibus hæreticis, aut à sana doctrina ecclesię alienis condénatis, iussi sumus, vt habet de more sacrum illud tribunal, cum homine disputare si forte ad mentem & fidem hominem reuocare possemus. Cõuenimus autem cum ipsis iudicibus & Episcopo Quitensi, tres alij. Eo introductus homo ea libertate & facundia perdidissimam suam causam defendit, vt ego in hodiernum diem etiam stupeam eo adigi posse mentis humanæ superbiam. Professus est doctrinam suam non posse monstrari, nisi diuina scriptura & miraculis quod esset superior omni humana ratione: Scripturæ autem testimonijs longè se apertius atque efficacius probasse quam probauerit Paulus Iesum Christum fuisse verum Messiam. Miracula autem se perpetrasse plurima eaque tanta vt Christi resurrectio non fuerit majus. Nam & se verissime esse mortuum, & resurrexisse, atque id euentissime (aiebat ille) esse ostensum. Scripturas vero proferebat memoriter (cum nullum librum haberet atque ipso etiam Breuiario spoliatus esset) ex Prophetis, ex Apocalypsi, ex Psalmis, ex alijs locis, tot & tam longas, vt vel memoria esset admirationi. Eas vero ita ad sua commenta adaptabat,

ita

ita alligoriſabat, vt quiuis vel rideret, vel lo-
 ret. Poſtremo ſi miraculis rem agere non
 placeret, ſe libéter ea ſtatim exhibiturum. Ita
 ita dicebat homo, vt vel nos inſanos putar
 videretur vel ipſe inſanire. Ná & per reſer-
 tionem ſibi innotuiſſe jaſtabat, Serenitatis
 an. Auſtriæ bello nauali à Turca eſſe ſum-
 tum, & regnum Hiſpan. à Philippo inuictum
 mo jam pene amiſſum, & concilium Romanum
 habitum vt de Gregorio deponendo & de
 ſubrogando ageretur Quæ ideo nobis ſignificanda
 caret, vt quoniam erant nobis certis modis nota
 ſciremus ei, non niſi diuinitus innotuiſſe.
 Et cum eſſent omnia adeo falſa, vt amplius
 eſſe non poſſent, ab illo tamen aſſerebatur
 vt notiſſima nobis. Deniq; cum nihil proci-
 diſſemus per duos dies diſſerendo, & ad
 blicum ſpectaculum eſſet cum cæteris, vt
 Hiſpania fieri ſolet, delatus, intuebatur
 per in cælum, ignem in inquitores, & co-
 nes graſſaturum cœlitus exſpectans, vultu
 rat pollicitus diabolus. atqui ignis quidē
 nullus ex alto corripuit, illū vērō & Regem
 & Pontificem, & Redemptorem, & Legum

rem ex imo flamma rapuit atque rede-
 git in cineres. Haſtenus

P. Iosephus.

ODI